

71 1. júní brígðisráðsins fyrir dýralækningar,* er ráðaneytið hefur spurt um álit þess um málið, skal jeg jafnframt því að biðja yður að hlutast til um, að athygli almennings sje leitt að því, á þann hátt, er þjer álítið hentugastan, hve mikil hætta það er að þessu leyti, að leggja húðir í bleyti í pollum eða straumlygnum lækjum, þjónustusamlega biðja mjer tjáð þóknanlegt álit yður um það, hvort gjörandi sje að koma á traustu eptirliti með því, að hlýtt sje fyrirskipun í þá átt, sem heilbrigðisráðið bendir til, að allar innfluttar húðir sjeu lagðar 1 dag í klórkalks uppleysingu, til þess að drepa sóttnæmi í þeim, án þess að slíkt væri meiri byrði, en kostnaði svaraði, fyrir alla hlutadeigendur, sem verður að teljast mjög vafasamt. Ef þjer teljið þetta gjörandi, og auk þess álítið slíka ráðstöfun nægilega rökstudda af öllum málavöxtum sem fyrir hendi eru, þá eruð þjer beðinn að koma fram með uppástungu til laga um þetta efni, með því að slík skipun og tilheyrandi ákvarðanir um eptirlit verða að koma fram í lagabóði.

72 9. júní Brjef landshöfðingja til amtmannsins í suðuramntinu og vesturamntinu um endurgreiðslu á veittum sveitarstyrk. — Í þóknanlegu brjefi, dags. 1. apríl síðastl. hafið þjer, herra amtmaður, eptir beiðni bæjarfógetans í Reykjavík skotið til mín úrskurði amtmannsins í norður- og austuramntinu, dags. 31. marz f. á. er neitar að skylda Öngulstaðahrepp í Eyjafjardarsýslu til að endurgjalda fátækra sjóði Reykjavíkur 69 krónur 42 aura, er árið 1884 var lagt fram af tjeðum fátækra sjóði með Steingrími nokkrum Sveinbjarnarsyni, sem er viðurkenndur sveitlægur í Öngulstaðahreppi, og hafið þjer farið fram á, að úrskurður amtmannsins í norður- og austuramntinu verði úr gildi felldur, og Öngulstaðahreppur skyldaður til að greiða umrædda upphæð til fátækra sjóðs Reykjavíkur.

Skjöl málsins sýna, að ofanefndur Steingrímur Sveinbjarnarson hefur í aprílmánuði 1884 orðið hjálparþurfi fyrir sjúkleika sakir, og gátu ættingjar hans ekki veitt honum nauðsynlega hjálp; var honum þá að tilhlutun fátækra stjórna Reykjavíkur kom-

*) Í brjefi heilbrigðisráðsins er kveðið svo að orði:

„Ráðið sjer sjer ekki fært að benda á neina meðferð á skinnnum, aðra en sú tun, er veiti nægilega tryggingu gegn flutningi sóttnæmis, nema ef hægt væri að fyrirskipa, að öll ósútuð skinn eða húðir sem inn eru fluttar, skuli látnar liggja einn dag í klórkalkuppleysingu (1 : 12) áður en þær eru seldar; vjer getum, eins og gefur að skilja, ekki gjört oss glögga hugmynd um, að hve miklu leyti unnt er, eptir því sem til hagar á Íslandi, að koma í framkvæmd nægilega tryggu eptirliti með því, að slíkri ráðstöfun væri hlýtt; en að líkindum er ástæða til að efast um, að því verði komið í kring; og geti það ei orðið, þá verður ekkisjeð annað en að það sje eina ráðið, að banna algjörlega allan innflutning á ósútuðum skinnnum, nema svo sje, að slíkt bann hefði í för með sjer svo mikil óþægindi fyrir landsmenn, að álíta verði, að sá möguleg leiki, að sóttnæmir sjúkdómar meðal húsdýranna geti hlotizt af innflutningi ósútaðra skinna, verði álitinn tiltölulega ljettþarari af tvennu, heldur en bannið, en til þess að geta leyst úr því vantar ráðið vitanlega nauðsynlegan kunnugleik.

Eins og skjölin bera með sjer álíta menn að sjúkdómurinn breiðist einkanlega út á þann hátt, að innflutt, ósútuð skinn hafa verið lögd í bleyti í pollum eða lækjum, sem skepnur síðan hafa drukkið úr. Með því að síður er hætt við útbreiðslu sóttnæmisins á þennan hátt ef skinnin eru bleytt upp í straumbörðu vatni, þá leyfir ráðið sjer þjónustusamlega að skjóta því til ráðaneytisins, hvort það ekki undir öllum kringumstæðum mundi vera heppilegt að athygli alþýðu væri með opinberum auglýsingum frá yfirvöldunum eða á annan hátt leitt að háska þeim, sem í ofanumræddu tilliti getur stafað af því að leggja ósútaðar húðir í bleyti í pollum eða straumlygnum vatni.◀

ið fyrir á sjúkrahúsi kaupstaðarins, og er hin umkrafða upphæð kostnaður við veru hans þar og vöktun fyrir þrjásemi sakir. Móðir sjúklingsins, sem var prestsekkja og átti heima í Reykjavík, beiddist þess af fátækrastrjórninni, að fæðingarhreppur sonar síns yrði ekki krafinn endurgjalds á hinum veitta styrk, og lofði að greiða allan áfallinn kostnað; en fyrir fátæktar sakir og vanheilsu gat hún aldrei innt þá greiðslu af hendi. — Í marzmánuði 1886 ritaði þá bæjarfógetinn í Reykjavík sýslumanninum í Eyjafjarðarsýslu og krafðist endurgjalds af ofannefndum fæðingarhreppi Steingríms, sem var 25 ára gamall þegar styrkurinn var veittur, og þannig ekki gat hafa unnið sjer sveit með 10 ára dvöl eptir 16 ára aldur, en hreppsnefndin neitaði að greiða upphæðina, meðal annars af þeirri ástæðu, að nefndinni hafði ekki verið tilkynnt neitt um styrkveitinguna, þegar hún var í tje látin, og endurgjalds ekki krafizt fyrr en allt að 2 árum síðar. Á þessari ástæðu hreppsnefndarinnar byggir amtmaðurinn í norður- og austuramtinu neitun sína um að skylda Öngulstaðahrepp til að greiða hinar umkröfðu 69 kr. 42 aura, en þjer hafði aptur á móti haldið því fram, að engin vanræksla hafi átt sjer stað af hendi fátækrastrjórnar Reykjavíkur, með því að tími sá, sem leið frá því er styrkurinn var veittur þangað til endurgjalds var krafizt af fæðingarhreppnum, hafi gengið til þess að leita endurgjalds hjá móður þurfamannsins og öðrum ættingjum, svo og síðar hjá styrkþyggjanda sjálfum, er þá var farinn til Vesturheims, og teljið þjer fátækrastrjórnina hafa verið skylda til þessa að lögum, áður en hún gat heimtað endurgjald af hreppnum; í annan stað hafði þjer leitað röksemda fyrir því, að fæðingarhreppurinn hafi ekkert tjón getað beðið við það, þó að tilkynningin kæmi svona seint, eða þurfi ekki að borga meira fyrir þá sök, en hann ella hefði þurft.

Út af þessu skal yður hjer með þjónustusamlega tjáð; til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir bæjarfógetanum í Reykjavík, að með því að ekki verður sjed, að það atriði, að fátækrastrjórnin fyrst leitaði endurgjalds hjá venzlamönnum styrkþyggjanda hafi getað verið því til fyrirstöðu, að styrkveitingin jafnframt væri tilkynnt framfærslusveitinni, og með því að hvert það sveitarfjelag, sem vill fá endurgoldinn bráðabirgðastyrk, er það veitir þurfamanni annarar sveitar, verður að tilkynna framfærslusveitinni styrkveitinguna svo fljótt sem því verður við komið, til þess að henni gefist kostur á að gjöra þær ráðstafanir, er hún álitur með þurfa, að viðlögðum missi endurgjaldskröfunnar gagnvart framfærslusveitinni, sbr. meðal annars Lhbr. 10. marz 1888, Stj.tíð B. bls. 57., þá verð jeg að vera amtmanninum í norður og austuramtinu samdóma um það, að krafa fátækrastrjórnar Reykjavíkur gegn Öngulsstaðahreppi sje ekki svo tímanlega fram komin, að Öngulstaðahreppur geti orðið skyldaður til að endurgjalda hinar umræddu 69 kr. 42. aura.

Brjef landshöfðingja til amtmannsins í norður- og austuramtinu, um endurgreiðslu á veittum sveitarstyrk. — Í þóknanlegu brjefi, dags. 25. febr. síðastl., hafði þjer, herra amtmaður, sent mjer erindi nokkurt frá hreppsnefndinni í Holtshreppi, þar sem hún áfrýjar til mín úrskurði yðar, uppkveðnum 19. apríl f. á. sem ákveður, að Holtshreppur skuli endurgjalda Akureyrarkaupstað framlag til Hafliða nokkurs Eiríkssonar á árinu 1888, að upphæð 34 krónur, og byggir hreppsnefndin neitun sína á eptirfylgjandi ástæðum:

1. að nefndin hafi fyrirfram lýst því yfir, að einskis fátækrastryrks væri að vænta